

بررسی اثربخشی آموزش رویکرد مبتنی بر صمیمیت زوجین باگاروزی بر افزایش بعد شناختی امید به

زندگی زوجین دارای تعارض زناشویی توانبخشی و امور اجتماعی مجتمع بهزیستی شهر برازجان

فاطمه کارگر^۱، دکتر ناصر امینی^۲

۱- دانش اموخته گروه روانشناسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر ایران

۲- استادیار گروه روانشناسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر ایران

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی اثربخشی رویکرد مبتنی بر صمیمیت باگاروزی در افزایش بعد شناختی امید به زندگی زوجین دارای تعارض زناشویی مجتمع توانبخشی و امور اجتماعی شهر برازجان انجام شده است. این پژوهش به لحاظ هدف کاربردی و از جهت روش جمع آوری اطلاعات در زمره مطالعات شبه آزمایشی، از نوع طرح پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل محسوب می شود. جامعه آماری شامل تعداد ۷۰ نفر زوج دارای تعارض زناشویی که در نیمه اول سال ۱۳۹۵ به مجتمع توانبخشی و امور اجتماعی شهر برازجان مراجعه نموده اند. روش نمونه گیری بر اساس روش نمونه گیری تصادفی در دسترس صورت پذیرفت که تعداد ۲۰ زوج (۴۰ نفر) از بین افراد جامعه بر اساس نمره کسب شده از پرسشنامه تعارض زناشویی انتخاب شدند. برای بدست آوردن داده ها از پرسشنامه «امیدواری هرت (۱۹۹۱)» و تعارض زناشویی کانزاس و همکاران (۱۹۸۵) استفاده شد. جهت تحلیل فرضیه های پژوهش از روش های آماری تحلیل واریانس چند متغیره و تحلیل کواریانس یک راهه استفاده گردید. نتایج تحلیل کواریانس یک طرفه نشان داد که از آنجایی که میانگین نمرات مولفه شناختی امید به زندگی در گروه آزمایش بیشتر از گروه کنترل است می توان نتیجه گرفت که زوجینی که از آموزش های مبتنی بر رویکرد صمیمیت زوجین باگاروزی استفاده کرده اند به نسبت گروه کنترل، از میانگین نمرات مولفه شناختی امید به زندگی بالاتری برخوردار هستند. بنابراین یافته های این پژوهش گویای اهمیت آموزش رویکرد مبتنی بر صمیمیت باگاروزی در افزایش مولفه شناختی امید به زندگی زوجین دارای تعارض زناشویی بود.

واژه های کلیدی

رویکرد مبتنی بر صمیمیت باگاروزی، بعد شناختی امید به زندگی، زوجین دارای تعارض زناشویی

مقدمه

بدون تردید زمانی که اندیشه ازدواج در طرز تفکر، اهداف و انگیزه آن در دختر و پسر متجلی می گردد، باور و اندیشه جدایی در آن راه نمی یابد و غیر از تشکیل زندگی، هدف به وجود آوردن محیطی مأنوس است، امیدواری در استمرار زندگی و داشتن همسری دلخواه و همراه، دارای فرزند شدن و نیک بخت شدن است و افکار دیگری آن را به خود مشغول نمی کند و در همین رابطه است که گفتیم در گزینش همسر، مطالعه، دقت نظر و موشکافانه را باید کاملاً در نظر

گرفت [۱]. آدمیان در دوره ای از زمان ازدواج می کنند و دلیل خوبی نیز برای این کار وجود دارد. داده ها حاکی از آن است که افراد متأهل از لحاظ روحی و جسمانی نسبت به افراد مجرد کارکرد بهتری دارند. همچنین ازدواج با شادکامی بیشتر رابطه دارد. درمانگران معتقدند که یک ازدواج خوب از لحاظ روانی نیز خاصیت درمانی داشته و می تواند به شخص در غلبه بر عوارض ناخوشایند دوران کودکی کمک کند [۲].

ازدواج مرحله ی مهمی از تشکیل خانواده است که بیش از همه مراسم و رویدادهای زندگی انسان در جنبه های متعدد فردی و زیستی و اجتماعی، امری جهانی و از نظر هدف ثابت و پایدار است. این فرآیند عبارت است کنش متقابل مرد و زنی که برخی شرایط قانونی را تحقق بخشیده اند. ازدواج، بین فرهنگ و طبیعت تعادل برقرار می کند و از نوعی تقدس برخوردار است و در مقایسه با سایر روابط انسانی، تمامیتی بی نظیر دارد؛ بدین معنا که ابعاد زیستی، اقتصادی، عاطفی، روانی و اجتماعی زدگی را پوشش می دهد [۳]. از بدو پیدایش انسان بر روی کره زمین همواره زنان و مردان با تشکیل کانونی به نام خانواده عمری را در کنار هم گذرانده و فرزندی در دامن پر مهر خود پرورش داده و از این جهان رخت بر بسته اند. شاید در یک تقسیم بندی کلی زندگی انسان را به بخش اساسی شامل دوران مجردی و متأهلی تقسیم کرد. ازدواج مرز جداکننده مجردی از متأهلی است. اگر ازدواج را قراردادی بین دو شخص برای زندگی مشترک بدانیم این قرارداد همواره دایمی نیست و گاهی بنا به دلایلی فسخ می شود. جریان فسخ قرارداد بین زوج را اصطلاحاً طلاق می گویند [۴].

استواری و استحکام خانواده به ازدواج و رابطه ی زناشویی پایدار و بنیادین بستگی دارد، یعنی هرگونه تزلزل و سستی در رضایت زناشویی و یا عدم وجود یک ازدواج موفق افزون بر آن که آرامش روانی زوجها را مختل می کند، بقاء و دوام خانواده را نیز در معرض خطر قرار می دهد. ازدواج یک پدیده ی چند بعدی است [۵]. تمام افرادی که می خواهند ازدواج کنند قبل از شروع زندگی زناشویی به تحقق زندگی مشترک موفق و بادوام امیدوارند [۶]. واقعیت امر این است که زندگی زناشویی همیشه در معرض خطر است و مشکلات متعددی نظیر نارضایتی زناشویی، اعتیاد همسر، روابط خارج از چارچوب خانواده، مشکلات مالی و... آن را تهدید می کنند. گاهی این مشکلات چنان پیچیده و لاینحل می شوند که چاره ای جز طلاق باقی نمی ماند. یکی از ریشه های بروز این مشکلات اشتباه در فرایند